

Lynnerup Nielsen: De foreliggende lovforslag, som tager sigte på at fremme investeringer i industrialnæg og erhvervsvirksomheder, kan vi kommunister i princippet give vor tilslutning. Vi er selvsagt interesseret i høj beskæftigelse og ønsker naturligvis at fremme ethvert initiativ, der går i retning af at komme ledigheden i de såkaldte arbejdsleshedsøer til livs. Ledigheden i de 15 købstad- og landkommuner, der er nævnt i ministerens fremsættelsestale, har siden krigens været vedvarende uanset årstiden, og så på tidspunkter, da beskæftigelsen var relativt god mange andre steder i landet; og muligheden for flytning af de ledige til andre steder, hvor beskæftigelsen er bedre, er ikke stor. Årsagerne hertil er bl. a. påpeget i arbejdsmarkedskommissionens betænkning. En af dem er vanskeligheden ved under den herskende boligmangel med restriktioner, og hvad dertil hører, at få en bolig.

Hertil kommer, at mange er knyttet fast til den egn, hvor de bor, måske endda i eget hus, som de ikke let kan få afhændet i tilfælde af, at de får arbejde andetsteds. Endelig er, når det ikke er muligt at opdrive en dags arbejde i kommunen, de økonomiske vanskeligheder meget store; en utilstrækkelig understøttelse er i mange tilfælde det eneste, de ufaglærte arbejdere har at se hen til. Med en konstant arbejdsløshed, der strækker sig over flere år, er det imidlertid givet, at mange mennesker må opgive tanken om flytning alene af den grund, at fattigdom gør en flytning umulig; fattigdommen nagler arbejdsløse mennesker til stedet, hvor de bor, selvom det også dør ser håbløst ud for dem og de ingen udsigt har til en bedring af deres forhold fremover.

Af de foranstaltninger, arbejdsmarkedskommissionens betænkning omtaler, som kan råde bod på ledigheden i arbejdsløshedsøerne, er anlæg af virksomheder på stedet selvsagt at foretrække fremfor flytninger og familiedeportationer, der som nævnt er vanskeligt gennemførlige under de herskende boligforhold, hvortil kommer, at det i virkeligheden ikke er mange steder, der er brug for den ufaglærte arbejdskraft.

Mon ikke den gennemførte lovgivning om kreditstramning og indskrænkning af boligbyggeri og anlægsvirksomhed i den kommende tid vil forøge ledigheden i mange af vore byer og sognekommuner landet over?

Naturligvis må enhver mulighed udnyttes, men det er ikke givet, at der kan anlægges virksomheder ethvert sted, hvor ledigheden er stor, og at den ledige arbejdskraft på denne måde vil kunne opsuges. Flytning er som sagt et vanskeligt og ømtåligt problem, hvor det drejer sig om mennesker, der føler sig bundet til deres egn med alle de bånd, der nu engang kan binde en familie til et sted; men der er også den mulighed, at arbejderne, hvor der er tale om store anlægsarbejder, rejser til og fra arbejdspladsen, selvom det drejer sig om betydelige strækninger. Her ville det være godt med større smidighed. Man taler så meget om, at der bør være en vis bevægelighed på arbejdsmarkedet. Det ville være heldigt, om en sådan bevægelighed virkelig blev praktiseret. Jeg tror, at der mangler ikke så ganske lidt her, og at der er sket visse forsyndelser, som der bør rådes bod på.

Det ville være rimeligt at tage transportomkostningerne i betragtning, særlig hvor arbejdspladsen ligger så langt fra hjemmet, at der kan hengå flere timer med transporten til og fra arbejdspladsen. Der findes adskillige eksempler på, at arbejdere, der er blevet henvist til arbejde langt fra deres bopæl, har fået en 11 timers arbejdsdag, fra de drager ud fra hjemmet om morgenen, til de når hjem igen om aftenen, men med betaling for 8 timers arbejde uden godtgørelse for transportomkostningerne.

Jeg har ved en tidligere lejlighed under behandlingen af finansloven omtalt et tilfælde fra Kolding, hvor arbejdsmænd måtte rejse lange strækninger til og fra deres arbejde ved jernbaneanlæg. Ved behandlingen af disse to lovforslag henstiller jeg til den højtærede minister at finde frem til en ordning, der tager et fornuftigt og skyldigt hensyn netop til dette problem, som også vil melde sig ved behandlingen af et senere punkt på dagsordenen; jeg tænker her på forslag til lov om grundforbedring. Det bliver nødvendigt, såfremt vi virkelig skal opnå den bevægelighed på arbejdsmarkedet, der må og bør være, så det ikke bare bliver til ord. Den manglende bevægelighed på arbejdsmarkedet er en anstødssten, der bør ryddes af vejen.

Mit parti er som sagt enig i, at de to lovforslag, vi her har til behandling, bliver fremmet, således at virksomheder, der søges